

SK

SK

SK



KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 25.6.2008
KOM(2008) 394 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**„Najskôr myslieť v malom“
Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu**

{SEK(2008) 2101}
{SEK(2008) 2102}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

„Najskôr myslieť v malom“ Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu

1. Úvod

Zvládnutie prechodu k vedomostnej ekonomike je dnes kľúčovou výzvou pre EÚ. Úspech zaručí konkurencieschopnú a dynamickú ekonomiku s početnejšími a lepšími pracovnými miestami i vyššou úrovňou sociálnej súdržnosti.

Najlepšie predpoklady ťažiť z príležitostí, ktoré ponúka globalizácia a stále rýchlejšie technologické zmeny majú najmä dynamickí podnikatelia. Naša schopnosť stavať na potenciáli rastu a inovácií v malých a stredných podnikoch (MSP) je preto rozhodujúca pre budúcu prosperitu EÚ. V globálne sa meniacom prostredí charakterizovanom neustálymi štrukturálnymi zmenami a zvýšeným konkurenčným tlakom sa v našej spoločnosti stáva úloha MSP ako zdroja pracovných príležitostí a kľúčového hráča v otázke prosperity miestnych a regionálnych komunít čoraz viac významnejšou. Vitálne MSP urobia Európu odolnejšou proti neistote, ktorá zmieta dnešným globalizovaným svetom.

EÚ preto jasne uznala potreby MSP ako podstatu Lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť, predovšetkým po roku 2005 a zavedení partnerského prístupu¹, ktorý priniesol hmatateľné výsledky. Nadišiel čas raz a navždy umiestniť potreby MSP do popredia politiky EÚ a preniesť víziu hláv štátov a vlád z roku 2000 do praxe — urobiť z Európy prvotriedne prostredie pre MSP².

Prostredia na národných a miestnych úrovniach, v ktorých MSP pôsobia, sú veľmi odlišné a rovnako odlišná je aj povaha samotných MSP (vrátane remeselníkov, mikropodnikov, rodinných podnikov alebo podnikov sociálneho hospodárstva). Politiky, ktoré riešia potreby MSP preto musia tieto rozdiely plne zohľadňovať a plne rešpektovať zásadu subsidiarity.

2. ČAS NA PRELOM V POLITIKE EÚ PRE MSP

Z priebežného preskúmania modernej politiky EÚ pre MSP³ v období rokov 2005 až 2007 vyplýva, že členské štáty i EÚ pokročili vo vytváraní ústretivejšieho podnikateľského prostredia pre MSP. Komisia vyvinula skutočné úsilie pri obmedzovaní byrokracie pre MSP a v hlavných programoch na roky 2007 – 2013 podporovaných EÚ sa oveľa výraznejšie zacielená na MSP. Členské štáty významným spôsobom zlepšili podnikateľské prostredie pre MSP, inšpirované výmenou najlepšej praxe v kontexte Európskej charty pre malé podniky schválenej v roku 2000 vo Feire, a vďaka implementácii záverov zo zasadnutia Európskej

¹ Oznámenie Komisie „Realizácia Lisabonského programu Spoločenstva – Moderná politika MSP pre rast a zamestnanosť“ - KOM(2005) 551 v konečnom znení z 10.11.2005.

² http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/docs/charter_sk.pdf

³ „Malé a stredné podniky – kľúč k dosahovaniu vyššieho rastu a zamestnanosti. - Priebežné preskúmanie modernej politiky MSP“, KOM(2007) 592 v konečnom znení, 4.10.2007.

rady na jar v roku 2006, t. j. zriadením jednotných kontaktných miest (tzv. one-stop shops) na registráciu obchodných spoločností a znížením času a nákladov potrebných na začatie podnikania.

Navyše, EÚ stratégia lepšej regulácie⁴ sa stala kľúčovou pre MSP, ktoré vďaka nej môžu ťažiť z modernizácie a zjednodušenia existujúcich právnych predpisov EÚ a z ambiciózneho programu na zníženie administratívnej záťaže pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ, o 25 % do roku 2012.

Napriek tomuto pozitívnemu pokroku potrebuje EÚ aj naďalej prijať kľúčové opatrenia, aby MSP mohli naplno využiť svoj potenciál⁵. Vo všeobecnosti majú MSP v EÚ stále nižšiu produktivitu a pomalší rast ako MSP v USA. Fungujúcim firmám v USA narastie sedem rokov po ich založení zamestnanosť v priemere o 60 %, pričom rast zamestnanosti vo fungujúcich firmách v Európe je niekde medzi 10 % až 20 %. MSP aj naďalej čelia prípadom zlyhania trhu, ktoré sťažujú podmienky na ich podnikanie a konkurencieschopnosť v porovnaní s ostatnými hráčmi najmä v oblastiach ako sú financie (predovšetkým rizikový kapitál), výskum, inovácie a životné prostredie. Napríklad asi 21 % MSP uvádza, že majú problém dostať sa k finančným prostriedkom⁶ a v mnohých členských štátoch je toto číslo v prípade mikropodnikov oveľa vyššie. Takisto je nižší počet európskych MSP, ktoré sú v porovnaní s väčšími podnikmi úspešné v inováciách. Situáciu zhoršujú štrukturálne rozdiely akými sú nedostatok manažérskych a technických kvalifikovaných síl a pretrvávajúca strnulosť trhov práce na vnútroštátnej úrovni.

Význam MSP pre európsku ekonomiku bol viackrát zdôraznený na najvyššej politickej úrovni. Na zasadnutí Európskej rady v marci 2008 bola iniciatíva v oblasti ďalšieho posilňovania MSP, pokiaľ ide o ich udržateľný rast a konkurencieschopnosť, nazvanej „Small Business Act“ (SBA) pre Európu, vyjadrená silná podpora a požadovalo sa jej rýchle prijatie. Potreba ďalších iniciatív zameraných na lepšie prispôbenie podmienok jednotného trhu potrebám dnešných MSP, ktoré by priniesli lepšie výsledky a viac výhod, sa uvádza aj v Preskúmaní jednotného trhu⁷. V neposlednom rade, verejné vypočutie a on-line konzultácie uskutočnené z dôvodu prípravy SBA⁸ potvrdili potrebu prijať kľúčovú politickú iniciatívu, ktorá by uvoľnila všetok potenciál európskych MSP. Práve preto sa Komisia rozhodla urobiť tento dôležitý krok vpred a predstaviť „Small Business Act“ (SBA) pre Európu.

3. CESTOU AMBICIÓZNEJ POLITIKY PRE MSP: INICIATÍVA „SMALL BUSINESS ACT“ (SBA) PRE EURÓPU

Európska iniciatíva SBA vychádza z presvedčenia, že vytvorenie tých najlepších možných podmienok pre MSP závisí v prvom rade od spoločenského uznania, ktorého sa podnikateľom dostane. Celková klíma v spoločnosti by mala viesť jednotlivcov k tomu, aby možnosť založiť si vlastnú firmu považovali za atraktívnu a uvedomili si, že MSP významne prispievajú k rastu zamestnanosti a k ekonomickej prosperite. Hlavným prostriedkom na dosiahnutie priaznivého prostredia pre MSP je zmena vo vnímaní úlohy podnikateľov

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/admin-burdens-reduction/home_en.htm

⁵ „Posúdenie vplyvu na MSP“, SEK(2008) 2101.

⁶ Monitorovanie MSP v EÚ 2007.

⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/observatory_en.htm

⁸ „Jednotný trh pre Európu 21. storočia“, KOM(2007) 724 v konečnom znení, 20.11.2007

⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/docs/sba_consultation_report_final.pdf

a s tým súvisiaceho rizika v EÚ: podnikanie a s ním spojenú ochotu riskovať by mali politickí lídri a médiá vyzdvihovať a úrady podporovať. Ústretový prístup k MSP by sa mal stať hlavnou politikou založenou na presvedčení, že pravidlá musia rešpektovať väčšinu z tých, ktorí sa nimi budú riadiť: ide o zásadu „najskôr myslieť v malom“.

Z tohto dôvodu je cieľom iniciatívy „Small Business Act“ zlepšiť celkový politický prístup k podnikaniu, natrvalo zabudovať zásadu „najskôr myslieť v malom“ do procesu vytvárania politík, od regulácie až k verejným službám, a podporovať rast MSP poskytovaním pomoci pri zvládaní problémov, ktoré im bránia v rozvoji.

SBA stavia na úspechoch politík Komisie a členských štátov, vytvára nový politický rámec, ktorý zahŕňa aj existujúce politické nástroje v oblasti podnikania, a vychádza najmä z Európskej charty pre malé podniky a modernej politiky pre MSP. Aby bolo možné túto ambicióznú politickú agendu implementovať, Komisia navrhuje ojedinelú formu politického partnerstva medzi EÚ a členskými štátmi, ktorá rešpektuje zásady subsidiarity a proporcionality.

Symbolický názov iniciatívy ako „aktu“ je vyjadrením politickej vôle uznať centrálnu úlohu MSP v ekonomike EÚ a po prvýkrát ustanoviť komplexný politický rámec pre EÚ a jej členské štáty prostredníctvom:

- **súboru 10 zásad, ktoré majú uľahčiť pochopenie a implementáciu politík na úrovni EÚ i členských štátov. Tieto zásady, opísané podrobnejšie v kapitole 4, sú nenahraditeľné pri vytváraní pridanej hodnoty na úrovni EÚ, pri tvorbe pravidiel pre MSP a pri zlepšovaní právneho a administratívneho prostredia v celej EÚ:**

I	Vytvoriť prostredie, v ktorom môžu podnikatelia a rodinné podniky rásť a byť odmeňovaní za svoje podnikateľské úsilie
II	Zabezpečiť, aby čestní podnikatelia, ktorí zbankrotovali, mohli rýchlo dostať druhú šancu
III	Vytvárať pravidlá podľa zásady „najskôr myslieť v malom“
IV	Zariadiť, aby orgány verejnej správy reagovali na potreby MSP
V	Prispôbiť nástroje verejnej politiky potrebám MSP: uľahčiť MSP účasť na verejnom obstarávaní a lepšie využiť prostriedky štátnej pomoci pre MSP
VI	Uľahčiť MSP prístup k financiám a vytvoriť právne a podnikateľské prostredie, ktoré bude podporovať včasné úhrady obchodných transakcií
VII	Nabádať MSP na lepšie využívanie príležitostí, ktoré ponúka jednotný trh
VIII	Podporovať zvyšovanie zručností v MSP a všetky formy inovácií
IX	Umožniť MSP premieňať environmentálne výzvy na príležitosti
X	Povzbudzovať a podporovať MSP tak, aby mohli ťažiť z rastúcich trhov

- **súboru nových legislatívnych návrhov, ktoré sú založené na princípe „najskôr myslieť v malom“:**

- všeobecné nariadenie o skupinovej výnimke týkajúcej sa štátnej pomoci (GBER)

Týmto nariadením, ktoré sa prijme čoskoro, sa z predchádzajúcich oznamovacích kategórií štátnej pomoci, platných podľa existujúcich nariadení v oblasti pomoci MSP, vyčlenia prostriedky na odbornú prípravu, výskum a vývoj, regionálnu pomoc a podľa všetkého aj nové kategórie podpory. Týmto novým nariadením sa zjednodušia a zjednotia existujúce pravidlá pre MSP a zvýši sa intenzita investičnej pomoci určenej MSP.

- nariadenie, ktorým sa zavádza štatút európskej súkromnej spoločnosti (SPE)

Vďaka štatútu SPE zavedenom týmto nariadením bude môcť byť takáto spoločnosť založená a riadená na základe tých istých jednotných zásad vo všetkých členských štátoch. Komisia zároveň navrhne potrebné zmeny a doplnenia, vďaka ktorým bude môcť táto nová forma obchodnej spoločnosti ťažiť z existujúcich smerníc týkajúcich sa dane z príjmu právnických osôb.

- smernica o znížených sadzbách DPH

Touto smernicou, ktorej návrh bude predložený čoskoro, sa členským štátom ponúkne možnosť uplatniť znížené sadzby DPH najmä na všetky služby poskytované na miestnej úrovni, ktoré zväčša zabezpečujú MSP.

Okrem toho budú, ako súčasť iniciatívy SBA, pripravené tieto návrhy:

- legislatívny návrh na ďalšiu modernizáciu, zjednodušenie a zjednotenie existujúcich pravidiel o fakturovaní DPH s cieľom znížiť zaťaženie obchodných spoločností.
- zmena a doplnenie smernice 2000/35/ES o boji proti oneskoreným platbám s cieľom zabezpečiť, aby boli MSP včas uhrádzané všetky obchodné transakcie.
- **súboru nových politických opatrení, ktorými sa, podľa potrieb MSP, implementuje uvedených 10 zásad na úrovni Spoločenstva i jednotlivých členských štátov.**

4. ZMENIŤ ZÁSADY NA POLITICKÉ ČINY

I EÚ a členské štáty by mali vytvoriť prostredie, v ktorom môžu podnikatelia a rodinné podniky rásť a byť odmeňovaní za svoje podnikateľské úsilie.

Musia sa lepšie starať o budúcich podnikateľov, predovšetkým rozvíjaním záujmu o podnikanie a podnikateľského talentu, zvlášť u mladých ľudí a žien, a zjednodušením podmienok na prevody podnikov.

Z prieskumu *Flash Eurobarometer*⁹ 2007, ktorý sa týkal podnikateľského zmýšľania vyplýva, že v porovnaní so 61 % v USA by dalo samostatne zárobkovej činnosti prednosť 45 % Európanov. Táto skutočnosť už platí roky. Ľudí v Európe treba nabádať, aby si lepšie uvedomili, že samostatne zárobková činnosť je atraktívnou kariérnou voľbou do budúcnosti a v prípade, že majú potrebnú kvalifikáciu, môžu svoje ambície obrátiť na podnikateľské úspechy.

⁹ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/survey/eurobarometer_intro.htm

Systém vzdelávania, a najmä učebné osnovy, nie sú dostatočne zamerané na podnikanie a neposkytujú základné zručnosti, ktoré podnikatelia potrebujú. Deti sa môžu učiť oceňovať výhody podnikania už od začiatku školskej dochádzky.

Podľa odhadov odíde v najbližších desiatich rokoch do dôchodku 6 miliónov majiteľov malých podnikov, Európa preto nemôže riskovať, že o tieto podniky príde iba z dôvodu ťažkostí s prevodom podnikov a nedostatočného uznania tradičnej úlohy rodinných podnikov. Väčší počet prevodov podnikov by mal okamžitý pozitívny vplyv na európsku ekonomiku: úspešný prevod podniku zachová v priemere viac pracovných miest ako ponúkne nový, začínajúci podnik. Z tohto dôvodu by mala byť pri prevode podniku poskytovaná rovnaká podpora ako pri založení nového podniku. Uznanie špeciálnej úlohy MSP a predovšetkým rodinných podnikov, ich miestny charakter, sociálne zodpovedné postoje a schopnosť spájať tradíciu s inováciou, podčiarkujú význam zjednodušenia prevodu podnikov a zručností, ktoré sú s nimi spojené.

Podnikateľský potenciál je potrebné lepšie využiť. Rodové rozdiely v podnikaní, v ktorom je menej žien – podnikateľiek, sa neustále prehlbujú. K tejto skutočnosti prispieva aj nevyužitý podnikateľský potenciál z radov imigrantov¹⁰.

Iniciatívu SBA by napokon bolo potrebné vnímať aj ako príležitosť pre podnikateľov, aby sami prispeli k lepšiemu podnikateľskému prostrediu zintenzívnením vzájomnej spolupráce a vytvárania sietí, sociálne zodpovedným správaním a lepším využívaním potenciálu MSP, a najmä rodinných podnikov, ako bázy na odbornú prípravu podnikateľov.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- podporuje podnikateľskú kultúru a uľahčuje výmenu najlepšej praxe v podnikateľskom vzdelávaní
- v roku 2009 usporiada „Týždeň európskych MSP“ — podujatie, ktoré zastreší mnohé propagačné akcie organizované v Európe
- v roku 2008 rozbehne iniciatívu „Erasmus pre mladých podnikateľov“, ktorej cieľom je podporovať výmenu skúseností a odbornú prípravu tým, že sa začínajúcim podnikateľom ponúkne možnosť učiť sa od skúsených podnikateľov z hostiteľskej krajiny a zdokonaľiť svoje jazykové znalosti
- vybuduje v EÚ sieť „veľvyslankýň“ zastupujúcich ženy - podnikateľky, bude podporovať mentorské programy, ktoré majú inšpirovať ženy k založeniu vlastných firiem a propagovať podnikanie v radoch absolventiek vysokých škôl.

¹⁰ „Spoločná imigračná politika pre Európu: zásady a nástroje“, KOM(2008) 359 v konečnom znení, 17.6.2008.

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- podnecovali inovačné a podnikateľské zmýšľanie medzi mladými ľuďmi zaradením podnikania ako kľúčovej kompetencie do učebných osnov, zvlášť pre druhý stupeň všeobecného vzdelávania, a aby zabezpečili, že sa tento predmet správne začlení do učebných materiálov
- zabezpečili, že bude význam podnikania správne začlenený do školiaceho programu pre učiteľov
- zlepšili spoluprácu s podnikateľskou obcou v snahe vyvinúť systematické stratégie podnikateľského vzdelávania na všetkých úrovniach
- zabezpečili, že dane (najmä daň z darovania, zdaňovanie dividend a majetková daň) nebudú predstavovať zbytočné prekážky v prevode podnikov
- zaviedli systémy spájania prevoditeľných podnikov s novými potenciálnymi majiteľmi
- poskytovali mentorovanie a podporu pri prevode podnikov
- poskytovali mentorovanie a podporu pre ženy - podnikateľky
- poskytovali mentorovanie a podporu pre imigrantov, ktorí sa chcú stať podnikateľmi.

II Členské štáty by mali zabezpečiť, aby čestní podnikatelia, ktorí zbankrotovali, mohli rýchlo dostať druhú šancu.

Bankroty tvoria približne 15 % zo všetkých prípadov zániku spoločností. Každoročne sa týkajú v priemere okolo 700 000 MSP, čo ročne predstavuje približne 2,8 milióna pracovných miest v celej Európe¹¹. Stigma neúspechu v EÚ stále pretrváva a spoločnosť podceňuje obchodný potenciál nového začiatku v podnikaní. Dnes by 47 % Európanov váhalo so zadaním objednávky spoločnosti, ktorá predtým zbankrotovala. Na druhej strane, nový začiatok komplikujú zdĺhavé konkurzné konania. Priemerný čas na uzavretie konkurzného konania sa v EÚ pohybuje od 4 mesiacov do 9 rokov.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- bude aj naďalej podporovať politiku druhej šance uľahčením výmeny najlepšej praxe medzi členskými štátmi

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- podporovali pozitívny prístup spoločnosti k podnikateľom, ktorým bolo umožnené začať odznova, napríklad formou verejných informačných kampaní
- sa zamerali na dokončenie všetkých právnych postupov, ktoré by umožňovali likvidáciu podniku z dôvodu neúmyselného bankrotu do jedného roka
- zabezpečili rovnaký základ pre začínajúcich i nanovo začínajúcich podnikateľov vrátane režimov podpory

III EÚ a členské štáty by mali vytvárať pravidlá podľa zásady „najskôr myslieť v malom“, v návrhoch právnych predpisov zohľadňovať charakteristické črty MSP a zjednodušiť existujúce regulačné prostredie.

Súlad so správnymi predpismi označili MSP za najväčšiu prekážku. MSP totiž v porovnaní s väčšími podnikmi znášajú neúmernú regulačnú a administratívnu záťaž. Odhaduje sa, že tam, kde veľký podnik zaplatí jedno euro za zamestnanca v dôsledku regulačnej povinnosti, môže malý podnik zaplatiť v priemere až 10 EUR¹². 36 % MSP v EÚ uvádza, že za posledné dva roky byrokracia obmedzovala ich obchodné aktivity.

¹¹ „Prekonanie stigmy neúspechu v podnikaní – za politiku druhej šance – Realizácia lisabonského partnerstva pre rast a zamestnanosť“, KOM(2007) 584 v konečnom znení, 5.10.2007.

¹² Správa expertnej skupiny pod názvom „Modely znižovania neúmernej regulačnej záťaže pre MSP“, máj 2007

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Aby bolo možné prispôbiť budúcu reguláciu zásade „najskôr myslieť v malom“,

Komisia:

- v budúcich legislatívnych a administratívnych iniciatívach zintenzívni ich posúdenie z hľadiska Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality
- pokiaľ to bude možné, určí spoločné dátumy uplatňovania nariadení a rozhodnutí týkajúcich sa obchodu a uverejní výročné vyhlásenie o nadobudnutí účinnosti takéhoto právneho predpisu.

Komisia bude, a členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zabezpečili, že politika prináša výsledky, minimalizujúc náklady a záťaž pre podniky, o. i. za pomoci rozumnej kombinácie nástrojov ako sú vzájomné uznávanie a samo- alebo koregulácia, aby bolo možné dosiahnuť politické výstupy
- dôkladne posudzovali vplyv pripravovaných legislatívnych a administratívnych iniciatív na MSP (tzv. „MSP test“) a pri príprave návrhov zohľadnili príslušné výsledky
- legislatívny alebo administratívny návrh, ktorý bude mať vplyv na podniky, konzultovali so zúčastnenými stranami vrátane organizácií MSP v časovom predstihu najmenej 8 týždňov pred jeho predložením
- využili osobitné opatrenia pre malé podniky a mikropodniky, ako sú obmedzenia, prechodné obdobia a výnimky, najmä v prípade, že ide o informačné alebo oznamovacie povinnosti, prípadne použili iné postupy šité na mieru, a

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zvažili potrebu zavedenia spoločných dátumov uplatňovania a prípravy výročného vyhlásenia o nadobudnutí účinnosti právnych predpisov
- pri implementácii právnych predpisov EÚ využili flexibilné ustanovenia a vyhli sa ukladaniu dodatočných požiadaviek (tzv. „vylepšovaniu“ predpisov)

Aby bolo možné zlepšiť regulačné prostredie s ohľadom na zásadu „najskôr myslieť v malom“,

Komisia:

- predloží všetky návrhy potrebné na dosiahnutie cieľa EÚ znížiť administratívnu záťaž podnikov o 25 % do roku 2012
- do konca roka 2008 ukončí preverovanie *acquis* a výsledky zahrnie do aktualizovaného programu na zjednodušenie právnych predpisov, ktorý predstaví začiatkom roka 2009. Zvláštna pozornosť sa bude venovať identifikácii návrhov na zjednodušenie právnych predpisov v prospech MSP, predovšetkým pokiaľ ide o právo obchodných spoločností, a

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- tam, kde sa tak doposiaľ nestalo, prijali rovnako ambiciózne ciele ako je záväzok znížiť administratívnu záťaž na úrovni EÚ o 25 % do roku 2012 a implementovali ich
- zabezpečili rýchle prijatie návrhov právnych predpisov Spoločenstva, ktoré sa týkajú zníženia administratívnej záťaže
- prijali návrh Komisie, ktorý by členským štátom umožňoval zvýšiť prah registrácie platcov DPH na 100 000 EUR.

IV EÚ a členské štáty by mali zariadiť, aby orgány verejnej správy reagovali na potreby MSP a čo najviac im uľahčili život predovšetkým výraznou podporou riešení, ktoré ponúkajú elektronická štátna správa a jednotné kontaktné miesta.

Moderné a ústretové orgány verejnej správy môžu významne prispieť k úspechu a rastu MSP tým, že im ušetria čas a peniaze, ktoré potom podniky budú môcť investovať do inovácií a tvorby pracovných miest. Najmä elektronická štátna správa a jednotné kontaktné miesta (tzv. one-stop shops) môžu pomôcť pri zlepšovaní služieb a znižovaní nákladov.

Prebiehajúci proces implementácie smernice o službách prispeje k zjednodušeniu života MSP a od členských štátov si vyžiada vytvorenie miest jediného kontaktu, zníženie počtu systémov udeľovania povolení a ich zjednodušenie a takisto odstránenie regulačných prekážok, ktoré bránia rozvoju služieb. Zároveň ponúka aj príležitosti prekročiť rámec požiadaviek smernice, pokiaľ ide o zakladanie obchodných činností.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- sa inšpirovali štátmi s najlepšimi výsledkami v EÚ a znížili výšku poplatkov, ktoré ich orgány žiadajú za registráciu obchodnej spoločnosti
- v prípade, že sa tak nestalo sa aj naďalej usilovali skrátiť čas potrebný na založenie obchodnej spoločnosti na menej ako jeden týždeň
- urýchlili začiatok obchodných operácií MSP znížením a zjednodušením udeľovania živnostenských oprávnení a povolení. Konkrétnejšie, by členské štáty mohli stanoviť 1 mesiac ako najneskorší možný konečný termín na udelenie uvedených oprávnení a povolení okrem prípadov, ktoré sú odôvodnené vážnym rizikom pre ľudí alebo životné prostredie
- od MSP nepožadovali informácie, ktorými už verejná správa disponuje, pokiaľ ich nie je potrebné aktualizovať
- zaistili, že štátny, regionálny alebo miestny štatistický úrad nepožiadajú mikropodnik o účasť na štatistickom zisťovaní viac ako raz za tri roky v prípade, že si to potreba štatistických a iných druhov informácií nevyžaduje inak
- zriadili kontaktné miesto, na ktoré sa môžu zúčastnené strany obrátiť v súvislosti s pravidlami alebo postupmi, ktoré považujú za neprimerané a/alebo obmedzujúce činnosť MSP
- zabezpečili úplnú a včasnú implementáciu smernice o službách vrátane zriadenia miest jediného kontaktu, na ktorých môžu podniky získať všetky relevantné informácie a vykonať všetky potrebné postupy a formality v elektronickej podobe.

V EÚ a členské štáty by mali prispôbiť nástroje verejnej politiky potrebám MSP.

Mali by využiť kódex najlepšej praxe, ktorý obstarávateľom poradí ako uplatňovať rámec ES pre verejné obstarávanie tak, aby MSP uľahčil účasť na verejnom obstarávaní.

V snahe zaujať stanovisko k prípadom zlyhania trhu, ktorým musia MSP počas svojej existencie čeliť, by mali lepšie využívať možnosti, ktoré ponúkajú pravidlá udeľovania štátnej pomoci v Spoločenstve v súvislosti s podporou začínajúcich MSP a poskytovaním stimulov existujúcim MSP.

MSP sa na trhoch s verejným obstarávaním, ktoré tvoria 16 % HDP v EÚ, stretávajú s prekážkami často iba preto, že malé podniky nevedia o príležitostiach a/alebo ich odradia úradné postupy a tiež preto, že pre orgány verejnej správy je možno jednoduchšie zadávať určité objednávky veľkým podnikom, ktoré už sú v záznamoch ako mladým inovačným spoločnostiam. Napriek tomu bolo v roku 2005 udelených MSP 42 % z hodnoty verejného obstarávania nad finančné limity EÚ¹³. Bude však naďalej potrebné vyvinúť výrazné úsilie na odstránenie pretrvávajúcich prekážok pri vstupe MSP na trhy s obstarávaním, najmä zjednodušením požiadaviek na zadávanie stanovených obstarávateľmi.

Štátna pomoc môže MSP pomáhať počas ich existencie. V súčasnosti ťažia MSP z dostupných prostriedkov štátnej pomoci len okrajovo, keďže ponúkané možnosti podpory často nie sú plne využívané. Dochádza k tomu z niekoľkých dôvodov: po prvé, orgány verejnej správy nie vždy zavedú všetky mechanizmy podpory pre MSP, ktoré im umožňujú pravidlá Spoločenstva, po druhé, postupy sú pre MSP často zdĺhavé a zložité, a po tretie, MSP často chýbajú informácie o programoch pomoci, ktoré majú k dispozícii.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- predstaví obstarávateľom dobrovoľný kódex najlepšej praxe, aby iniciovala ďalšiu zmenu v nákupnej kultúre. Poskytne usmernenia v otázkach zníženia byrokracie, zvýšenia transparentnosti a informovanosti a zabezpečí rovnaké podmienky pre MSP.
- aj naďalej uľahčuje prístup k informáciám o príležitostiach na získanie verejných zákaziek doplnením existujúcich webových stránok EÚ venovaných verejnému obstarávaniu o sériu iniciatív akými sú dobrovoľné uverejňovanie oznámení o vyhlásení zadávacieho konania v prípade podlimitného verejného obstarávania, on-line nástroj na hľadanie obchodných partnerov, a zvýšená transparentnosť požiadaviek na verejné obstarávanie
- uverejní príručku (Vademecum) štátnej pomoci pre MSP, aby tak viac upozornila na dostupné možnosti podpory

¹³ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/docs/SME_public_procurement_Summary.pdf

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zriadili elektronické portály a tým zlepšili prístup k informáciám o možnostiach verejného obstarávania pod finančné limity EÚ
- nabádali obstarávateľov, aby, pokiaľ je to možné, rozdeľovali zákazky na viacero častí a výraznejšie zviditeľňovali subdodávateľské príležitosti
- pripomínali svojim obstarávateľom ich povinnosť vyhýbať sa neprimeraným finančným požiadavkám a požiadavkám na odbornú spôsobilosť
- podporovali konštruktívny dialóg a vzájomné porozumenie medzi MSP a veľkými zadávateľmi prostredníctvom informovanosti, školení, monitorovania a výmeny dobrej praxe
- presmerovať štátnu pomoc tak, aby lepšie zodpovedala potrebám MSP vrátane návrhov lepšie cielených opatrení.

VI EÚ a členské štáty by mali uľahčiť MSP prístup k financiám, najmä k rizikovému kapitálu, mikroúverom a mezzaninovému financovaniu a vytvoriť právne a podnikateľské prostredie, ktoré bude podporovať včasné úhrady obchodných transakcií

Získať ten správny typ financovania môže pre podnikateľov a MSP predstavovať vážny problém, čo sami potvrdzujú uvedením tejto skutočnosti vo svojich pripomienkach hneď na druhom mieste po administratívnej záťaži. A to aj napriek EÚ programom verejnej podpory ako je rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP), v rámci ktorého je na podporu prístupu MSP k financiám vyčlenená viac ako 1 miliarda EUR, z ktorej väčšinu poskytuje skupina EIB. V rámci politiky súdržnosti bude do roku 2013 poskytnutých 27 miliárd EUR výhradne na účely podpory MSP. Okolo 10 miliárd EUR bude plynúť prostredníctvom opatrení finančného inžinierstva vrátane iniciatívy JEREMIE a približne 3,1 miliardy EUR prostredníctvom rizikového kapitálu. Aj Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka slúži potrebám MSP, keďže podporuje, okrem iného, podnikanie a nabáda na hospodársku diverzifikáciu vo vidieckych oblastiach.

Averzia voči riziku často spôsobuje, že investori a banky sa boja investovať do firiem pri ich rozbehu a v počiatočných fázach expanzie. Možné zlyhania trhu, pokiaľ ide o finančné nástroje pre MSP, je potrebné identifikovať a napraviť, aby bolo možné ďalej rozvíjať európske trhy s rizikovým kapitálom, zlepšiť prístup MSP k mikroúverom a mezzaninovému financovaniu a vyvinúť nové produkty a služby. Okrem toho, mnohí podnikatelia potrebujú usmernenie a osvetu v otázkach výhod a nevýhod rôznych foriem financovania a spôsobu, akým je možné čo najlepšie predstaviť ich investičné projekty potenciálnym financovateľom.

Navyše, MSP majú často slabý kapitálový podiel, ktorý je ešte viac podkopávaný európskou kultúrou oneskorených platieb. V skutočnosti, to závisí od krajiny, musia MSP čakať na úhrady svojich faktúr v priemere od 20 do 100 dní. Jeden zo štyroch prípadov insolventnosti zavini oneskorená platba. To vedie každoročne ku strate 450 000 pracovných a 25 miliárd EUR.

Komisia súhlasí so záverom skupiny Európskej investičnej banky (zloženej z EIB a EIF), že existuje potreba zlepšiť prístup MSP k financiám, a preto víta snahu skupiny zmodernizovať svoje produkty, zjednodušiť ich použitie a rozšíriť sféru ich uplatňovania od roku 2008. Komisia úprimne víta zriadenie nového „mikrofondu“ skupinou EIB, s počiatočným kapitálom okolo 40 miliónov EUR (z toho 16 miliónov EUR poskytuje EIB), na podporu nebankových mikrofinančných inštitúcií v rámci novej mikroúverovej iniciatívy Komisie. Komisia takisto oceňuje plán EIB zriadiť špeciálnu „obálku“ s mezzaninovým financovaním pre menšie podniky spomedzi MSP a tiež špecifické finančné nástroje s rozdelením rizika, ktoré sú prispôsobené potrebám rýchlo sa rozvíjajúcich inovačných MSP a stredne veľkých podnikov, pri ktorých časť rizika znášajú komerčné banky a ktoré by mali byť zamerané na identifikované zlyhania trhov.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- zhodnotí možnosti zavedenia režimu súkromného umiestňovania, ktorého cieľom by bolo uľahčiť cezhraničné investície a tým posilniť európske trhy s rizikovým kapitálom
- ponúka pomoc členským štátom pri vývoji vysokokvalitných programov investičnej pripravenosti

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- vyvinuli finančné programy, ktoré pomôžu vykryť finančnú medzeru v rozpätí od 100 000 do 1 milióna EUR, najmä za pomoci nástrojov, ktoré by kombinovali povahu dlhu a hodnoty majetku a zároveň rešpektovali pravidlá udeľovania štátnej pomoci
- odstránili regulačné a daňové prekážky, ktoré bránia fondom rizikového kapitálu na jednotnom trhu investovať za rovnakých podmienok ako domáce fondy
- zabezpečili, že zdaňovanie ziskov spoločností bude podporovať investície
- na podporu MSP v plnej miere využili dostupné prostriedky z programov politiky súdržnosti a z Európskeho poľnohospodársky fondu pre rozvoj vidieka.

VII *EÚ a členské štáty by mali nabádať MSP na lepšie využívanie príležitostí, ktoré ponúka jednotný trh, predovšetkým zdokonalením systému správy a informovanosti v súvislosti s politikou jednotného trhu, zlepšením zastúpenia záujmov MSP pri príprave noriem a uľahčením prístupu MSP k patentom a ochranným značkám.*

Jednotný trh by mal podnikom garantovať prístup na rozsiahly spoločný trh s viac ako 500 miliónmi spotrebiteľov, ktorý funguje podľa spoločne dohodnutých pravidiel. Zjednodušenie, ktorým sa 27 rozličných súborov vnútroštátnych pravidiel nahradilo jediným súborom pravidiel vnútorného trhu EÚ má pre MSP mimoriadny význam. Dobre fungujúci jednotný trh vytvára konkurenčné prostredie, ktoré dáva MSP možnosť lepšie využiť globalizáciu, otvára im nové príležitosti na vzdelávanie a inovácie. V súčasnosti však MSP nevyužívajú v plnej miere príležitosti, ktoré im poskytuje jednotný trh najmä preto, že im chýbajú informácie o obchodných príležitostiach a pravidlách v iných členských štátoch a takisto jazykové znalosti. Náklady a riziká vyplývajúce z nevyhnutnosti čeliť niekoľkým rozličným právnym systémom často bránia spoločnostiam v rozšírení svojich aktivít do zahraničia.

MSP môžu výrazne ťažiť z verejnej podpory v podobe služieb poradenstva a vytvárania sietí vrátane pomoci pri ochrane MSP pred nekalými obchodnými praktikami. Najmä sieť Enterprise Europe¹⁴, ktorú nedávno spustila Komisia môže, okrem iného, pomôcť MSP

¹⁴ <http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

prostredníctvom poskytovania informácií a rád v súvislosti s príležitosťami, ktoré ponúka jednotný trh.

Okrem toho musia byť MSP schopné plne sa zapojiť do procesu prípravy noriem vrátane procesu udeľovania povolení a mať k nim primeraný prístup.

Napokon, v snahe zdôrazniť význam práv duševného vlastníctva pre MSP, Komisia pokračuje v prípravách efektívneho, aj z hľadiska nákladov, a právne bezpečného systému patentovania na európskej úrovni vrátane patentovej jurisdikcie na úrovni Spoločenstva a EÚ.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- zabezpečí, aby MSP mohli ťažiť z existujúcich politík týkajúcich sa otvorenia trhu zhromažďovaním informácií o fungovaní jednotného trhu lepším využívaním monitorovania trhu a odvetvia tak, aby bolo možné identifikovať a reagovať na prípady zlyhania trhu, v ktorých sú hospodárske zisky najvyššie
- v roku 2008 predstaví akčný plán podpory využívania interoperabilných elektronických podpisov a elektronického overovania a v druhom štvrtroku roka 2009 uskutoční aktivity, do ktorých budú zapojené všetky zúčastnené strany, a ktorých cieľom je pomôcť MSP podieľať sa na celosvetových dodávateľských reťazcoch.
- zvýši finančný príspevok EÚ (na 1 milión EUR v roku 2008 a na 2,1 milióna EUR od roku 2009) na podporu účasti MSP a ochrany ich záujmov v procese vytvárania noriem a na zlepšenie informovanosti MSP o európskych normách a ich použití
- zlepši prístup do systému ochrannej známky Spoločenstva, predovšetkým výrazným znížením poplatkov v systéme ochrannej známky Spoločenstva, ktoré je súčasťou komplexného riešenia finančných perspektív Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM)
- bude pracovať na odstránení fragmentárnosti pravidiel ochrany spotrebiteľa a uľahčí tak MSP cezhraničný obchod aj vďaka obmedzeniu administratívnej záťaže

európske orgány pre normalizáciu sa vyzývajú, aby:

- v úzkej spolupráci s členskými štátmi a Komisiou opätovne posúdili svoj obchodný model s cieľom znížiť poplatky za prístup k normám, počnúc normami vypracovanými na základe právnych predpisov a politík EÚ
- v spolupráci so zástupcami združení MSP zriadili jeden alebo viacero „MSP helpdeskov“
- systematicky uverejňovali výťahy z európskych noriem vrátane zoznamu odkazov na normy v rôznych jazykoch, ku ktorým bude neobmedzený prístup

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zabezpečili správne uplatňovanie zásady vzájomného uznávania
- posilnili systém na riešenie problémov SOLVIT¹⁵ a tým zabezpečili, že problémy s výkonom práv jednotného trhu bude možné riešiť neformálne, rýchlo a pragmaticky
- nabádali vnútroštátne orgány pre normalizáciu, aby opätovne posúdili svoj obchodný model s cieľom znížiť poplatky za prístup k normám
- zabezpečili, že zloženie výborov pre normalizáciu bude spravodlivé
- vyzvali vnútroštátne orgány pre normalizáciu, aby spolu s európskymi organizáciami pre normalizáciu usporiadali propagačné a informačné kampane, ktoré by nabádali MSP na lepšie využívanie noriem a na sprostredkovanie spätnej väzby v súvislosti s ich obsahom
- poskytli MSP poradenské služby vrátane pomoci pri ochrane pred nekalými obchodnými praktikami.

VIII EÚ a členské štáty by mali podporovať zvyšovanie zručností v MSP a všetky formy inovácií

Mali by nabádať MSP na investície do výskumu a ich účasť v programoch podpory vedy a výskumu, nadnárodnom výskume, zoskupovaní a aktívnej správe práv duševného vlastníctva malými a strednými podnikmi.

Viac ako 60 % spoločností, ktoré sa zúčastnili na konzultácii si myslí, že školy neposkytujú v dostatočnej miere spôsobilosti, ktoré podnikatelia a ich zamestnanci potrebujú. Táto skutočnosť len podčiarkuje spoločenskú potrebu neustále poskytovať mladým ľuďom základné zručnosti akými sú čítanie, písanie, prírodné vedy, manažment, IKT, technické zručnosti a jazykové znalosti a umožniť im rozvíjať ich kreativitu. MSP trpia najmä nedostatkom kvalifikovaných pracovných síl v oblasti nových technológií. V tomto kontexte je potrebné implementovať európsky referenčný rámec týkajúci sa kľúčových spôsobilostí pre celoživotné vzdelávanie¹⁶, ktorého cieľom je ponúknuť všetkým mladým ľuďom nevyhnutné základné zručnosti.

Prostredníctvom európskej politiky súdržnosti sú podporované aktivity zamerané na podporu prispôsobivosti pracovníkov, podnikateľov a podnikov s rozpočtom okolo 13,5 miliardy EUR na obdobie rokov 2007 – 2013. Značná časť tejto sumy je venovaná priamo MSP. Okrem toho sa odhaduje, že podpora samostatne zárobkových činností a zakladania firiem dosiahne celkovú výšku 2,8 miliardy EUR. V neposlednom rade Komisia pripravuje prehľad zručností, ktoré bude EÚ v budúcnosti potrebovať.

S nedostatkom zručností úzko súvisí nevyužitý potenciál, ktorý ponúkajú veda a inovácie. Len približne 3 z 10 MSP v EÚ uviedli, že v roku 2007 predstavili nový produkt, prípadne

¹⁵ http://ec.europa.eu/solvit/site/index_sk.htm

¹⁶ Odporúčanie Komisie týkajúce sa kľúčových spôsobilostí pre celoživotné vzdelávanie, 18.12.2006

priznali príjem z nových produktov. Z tohto dôvodu je dôležité viac zapojiť MSP do prostredia výskumu a podporovať vzťahy MSP s univerzitami.

Zároveň je dôležité nabádať MSP do aktívnej správy práv duševného vlastníctva, napríklad sprístupnením operácií v rámci elektronickej fakturácie a elektronickej štátnej správy.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisija:

- rozšíri schému o podporu mobility učňov ako súčasť programu Leonardo da Vinci na rok 2010.
- podporuje zúčtované strany v zavedení on-line portálu pre počítačové zručnosti (e-Skills) a kariérne možnosti v roku 2008, ktorý umožní firmám zhodnotiť vlastné požiadavky na počítačové zručnosti a zistiť, akým spôsobom je možné rozvíjať kariérne možnosti a kvalifikácie svojich zamestnancov a v roku 2008 uverejní on-line príručku elektronickeho podnikania (e-Business Guide), ktorá MSP pomôže identifikovať ich vlastné potreby týkajúce sa elektronickeho podnikania
- bude aj naďalej pokračovať vo svojom úsilí optimalizovať spoluúčasť MSP na 7. rámcovom programe pre výskum a technologický rozvoj (FP7) zjednodušením, zvyšovaním informovanosti a vyššími sadzbami financovania.
- podporuje rast MSP tým, že zabezpečí, aby účasť MSP na projekte FP7 prinášala MSP výhody počas celej dĺžky trvania projektu aj v prípade, že v danom období dôjde k prekročeniu stropov vymedzených pre MSP
- zjednoduší pravidlá udeľovania štátnej pomoci v členských štátoch a tým podporí výskum, vývoj a inovácie, predovšetkým prostredníctvom Všeobecného nariadenia o skupinovej výnimke týkajúcej sa štátnej pomoci (GBER)
- bude podporovať vznik podnikov s potenciálom rýchleho rastu napomáhaním výskumných a inovačných kapacít MSP, predovšetkým prostredníctvom výraznejšej koordinácie vnútroštátnych programov a iniciatív
- v spolupráci s členskými štátmi vypracuje spoločnú stratégiu, ktorej súčasťou budú aj iniciatívy na podporu nadnárodnej skupinovej spolupráce, zjednodušením vstupu takýchto zoskupení na nové trhy a prijímaním opatrení na podporu väčšej participácie MSP na inovačných zoskupeniach
- bude hľadať možnosti podpory účasti MSP na transfere poznatkov, čiastočne aj formou pilotného projektu zameraného na finančnú pomoc pre komercializáciu duševného vlastníctva
- bude podporovať aktívnu účasť MSP v rámci aktivít Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT), aby mohli využívať transfer poznatkov podporovaný EIT

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- podporovali MSP v snahách stať sa medzinárodnými podnikmi s potenciálom rýchleho rastu aj prostredníctvom ich participácie na inovačných zoskupeniach
- podporovali rozvoj spôsobilostí MSP v oblasti výskumu a inovácií napr. prostredníctvom zjednodušenia prístupu k verejnej výskumnej infraštruktúre, využívaním služieb pre výskum a vývoj, zamestnávaním kvalifikovaných pracovníkov a ich odbornou prípravou, ako to umožňuje v novom rámci Spoločenstva pre štátnu pomoc v oblasti výskumu, vývoja a inovácií
- sprístupnili národné výskumné programy, pokiaľ sú prospešné aj pre MSP z iných členských štátov a pomáhali MSP vstupovať do nadnárodných výskumných činností napr. prostredníctvom spoločného plánovania
- vo svojej implementácii programov politiky súdržnosti zabezpečili MSP jednoduchý prístup k financovaniu v súvislosti s podnikaním, inováciami a poznatkami
- podporovali zriadenie elektronickej totožnosti pre obchodné spoločnosti, ktorá umožňuje transakcie v rámci elektronickej fakturácie a elektronickej štátnej správy
- nabádali obchodné spoločnosti, najmä MSP a iné zúčastnené strany vrátane úradov pre verejné obstarávanie, aby sa podieľali na aktivitách, ktoré prispievajú k rýchlej implementácii iniciatívy vedúcich trhov.

IX EÚ a členské štáty by mali umožniť MSP premieňať environmentálne výzvy na príležitosti

Mali by poskytovať viac informácií, odborných poznatkov a finančných stimulov, aby bolo možné naplno využiť príležitosti na nové „zelené“ trhy a zvýšiť energetickejšiu efektívnosť, sčasti prostredníctvom implementácie systémov environmentálneho manažérstva v MSP.

Zmena klímy, obmedzené zásoby energie a udržateľný rozvoj sú kľúčovými výzvami pre MSP, ktoré preto musia prechádzať na lepšie udržateľnú výrobu a obchodné modely. Dopyt po ekologických produktoch a službách zároveň otvára priestor pre nové obchodné príležitosti.

Iba 29 % MSP prijalo určité opatrenia na úsporu energie alebo surovín (v porovnaní s 46 % v prípade veľkých podnikov). Iba 4 % MSP v EÚ majú zavedené komplexné systémy energetickej efektívnosti v porovnaní s 19 % v prípade veľkých podnikov. MSP sú zvlášť zraniteľné, pokiaľ ide o súčasné trendy stúpajúcich cien energií a surovín a prognózu zmeny klímy, a musia zvýšiť svoju efektívnosť a schopnosť pripraviť sa na tieto výzvy tak, aby ich mohli premeniť na príležitosti.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- uľahčuje MSP prístup k systému environmentálneho manažérstva a auditu (EMAS) prostredníctvom jednoduchších environmentálnych postupov, zníženia poplatkov

a zavedením možnosti registrácie zoskupení

- bude financovať sieť odborníkov na životné prostredie a energetickú efektívnosť v sieti Enterprise Europe, ktorí budú poskytovať poradenstvo v otázkach ekologicky efektívnej prevádzky, trhového potenciálu a financovania príležitostí na efektívnejšie prevádzku najmä v prípade MSP
- vytvára nové formy podpory začínajúcich inovačných podnikov a MSP v oblasti ekologických inovácií v snahe uľahčiť vstup na trh, transfer technológií, využívanie noriem a prístupu k financiam v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa udeľovania štátnej pomoci

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- stimulovali ekologicky efektívne spoločnosti a produkty (napr. systémami daňových úľav a uprednostňovaním dotácií na podporu udržateľného obchodu) v súlade s usmerneniami Spoločenstva pre štátnu pomoc na ochranu životného prostredia a využívali zjednodušený prístup k environmentálnej pomoci pre MSP rozvinutý v rámci GBER
- v plnej miere využívali približne 2,5 miliardy EUR z programov politiky súdržnosti zameraných na podporu ekologických produktov a prevádzkových procesov v MSP.

X EÚ a členské štáty by mali povzbudzovať a podporovať MSP tak, aby mohli ťažiť z rastúcich trhov mimo územia EÚ, predovšetkým prostredníctvom podpory zameranej na špecifický trh a obchodných školení.

Iba 8 % európskych MSP priznáva obrat z vývozu (7 % mikropodnikov priznalo vývoz), čo je výrazne nižšie percento ako v prípade veľkých podnikov (28 %). Okrem toho, iba 12 % vstupov priemerného MSP pochádza zo zahraničia.

Rýchlo rastúce trhy predstavujú pre mnohé európske MSP neobjavený potenciál. Najmä vďaka nedávnym rozšíreniam EÚ došlo k vytvoreniu nových významných obchodných príležitostí pre spoločnosti zo „starých“ i „nových“ členských štátov. Táto skutočnosť potvrdzuje význam plného využitia potenciálu trhových príležitostí, ktoré ponúkajú krajiny kandidujúce na členstvo v EÚ a krajiny v rámci Európskej susedskej politiky.

Obchodné prekážky vplyvajú viac na MSP ako na veľké spoločnosti, keďže majú obmedzené zdroje a menšiu kapacitu zvládnuť riziká najmä ak podnikajú na trhoch s mimoriadne silnou konkurenciou. Aby mohli na tieto trhy vstupovať, potrebujú MSP pomoc pri získavaní informácií o potenciálnych partneroch a voľných miestach na ich trhoch. Zároveň budú potrebovať pomoc pri prekonávaní kultúrnych prekážok a rozdielov v regulačných a právnych prostrediach.

Aby bolo možné pomôcť MSP využívať v plnej miere príležitosti, ktoré ponúka globalizácia, je potrebné venovať zvláštnu pozornosť zlepšeniu prístupu na trhy s verejným obstarávaním a dohľadu nad dodržiavaním práv duševného vlastníctva, zabezpečením spravodlivej hospodárskej súťaže a takisto uľahčením prístupu na trh.

Uplatňovanie tejto zásady v praxi znamená, že:

Komisia:

- vytvorí tímy zodpovedné za prístup na trh v prípade kľúčových exportných trhov, ktoré budú pozostávať z obchodných poradcov členských štátov a obchodných organizácií EÚ, a ktorých úlohou bude zlepšiť informovanosť MSP v otázkach prekážok pri vstupe na trhy mimo územia EÚ
- bude sa aktívne usilovať o sprístupnenie trhov tretích krajín, najmä krajín s rozvinutým a dobre sa rozvíjajúcim hospodárstvom, prostredníctvom rokovaní v rámci WTO a bilaterálnych dohôd
- bude sa zvlášť usilovať o sprístupnenie trhov s verejným obstarávaním v krajinách, ktoré nie sú členmi EÚ, čo povedie k vzájomným a obojstranným výhodám prostredníctvom bilaterálnych a multilaterálnych rokovaní (Dohoda WTO o vládnom obstarávaní) najmä s rýchlo sa rozvíjajúcimi krajinami
- bude podporovať uľahčovanie obchodu v kontexte WTO a bilaterálnych rokovaní
- bude aj naďalej pomáhať MSP v EÚ s prístupom na trhy krajín kandidujúcich na členstvo v EÚ a krajín v rámci Európskej susedskej politiky, predovšetkým prostredníctvom siete *Enterprise Europe* a presadzovaním uplatňovania zásady „najskôr myslieť v malom“ v týchto krajinách aj formou výmeny dobrej praxe na základe Európskej charty pre malé podniky a iniciatívy SBA
- má v úmysle založiť Európske obchodné centrá v roku 2009 na vybraných trhoch, počnúc rýchlo sa rozvíjajúcimi ekonomikami v Indii a Číne
- má v úmysle spustiť systém nazvaný „Brána do Číny“, zameraný na otvorenie programu odbornej prípravy vedúcich pracovníkov (Executive Training Programme) v Číne, ktorý má zvýšiť konkurencieschopnosť európskych MSP na čínskom trhu do roku 2010.

členské štáty sa vyzývajú, aby:

- nabádali veľké spoločnosti do odborného vedenia MSP a tým im zabezpečili možnosť dostať sa na medzinárodné trhy.

5. IMPLEMENTÁCIA A SPRÁVA SBA

Od jej spustenia Komisiou v októbri 2007 vyvoláva iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu mnohé očakávania. Keďže má širokú podporu národných vlád, Európskeho parlamentu a MSP, je dôležité zabezpečiť jej dôslednú implementáciu. To si vyžaduje plnú politickú angažovanosť zo strany Komisie i členských štátov. Z tohto dôvodu, ako základ pre obnovený záväzok daný MSP, Komisia vyzýva Európsku radu, aby uvítala a podporila iniciatívu „Small Business Act“ pre Európu, prijala uvedených 10 zásad a zaviazala sa implementovať navrhované aktivity. Okrem toho, Komisia vyzýva Radu a Parlament, aby rýchlo prijali legislatívne návrhy, ktoré s touto iniciatívou súvisia.

Iniciatíva SBA by mala byť plne začlenená do Stratégie pre rast a zamestnanosť, aby sa tým zabezpečila jej efektívna implementácia a umožnila pravidelná aktualizácia v závislosti od jej výsledkov. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby využili aktualizáciu lisabonského cyklu naplánovanú na koniec roka 2008 na zohľadnenie SBA vo svojich národných programoch reforiem a vo svojich výročných správach o implementácii. Členské štáty sa môžu inšpirovať priloženým prehľadom dobrej praxe v EÚ a Komisia bude aj naďalej zabezpečovať platformu na výmenu najlepšej praxe.

Komisia posúdi pokrok dosiahnutý pri implementácii SBA a bude o ňom informovať v pravidelných správach v rámci Stratégie pre rast a zamestnanosť, počnúc rokom 2008. Táto skutočnosť umožní Európskej rade preskúmať pokrok v oblasti politiky pre MSP na úrovni Spoločenstva i jednotlivých členských štátov a vyvodit' potrebné závery.

Príloha: Výmena dobrej praxe v politike pre MSP

Ukázalo sa, že výmena dobrej praxe v politike MSP je úspešným nástrojom pri implementácii Lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť. Od roku 2000 Komisia zbierala príklady dobrej praxe v rozličných oblastiach. Príklady zozbierané v rámci **Európskej charty pre malé podniky** sú k dispozícii v on-line katalógu charty na adrese:

http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/gp.

Európske podnikateľské ocenenia sú udeľované za mimoriadne úspešnú podporu regionálnych podnikateľských aktivít a oceňujú vynikajúce iniciatívy. Zbierka príkladov dobrej praxe v podpore obchodu je k dispozícii na adrese:

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/smes/awards/download/compendium_2007_sk_lowres.pdf.

Táto príloha poskytuje niekoľko príkladov dobrej praxe, ktoré pochádzajú z členských štátov, a slúži ako inšpirácia na implementáciu SBA.

Zásada č. 1:	Vytvoriť prostredie, v ktorom môžu podnikatelia a rodinné podniky rásť a byť odmeňovaní za svoje podnikateľské úsilie
	Sieť Impuls v Sasku-Anhaltsku, Nemecko
	Webová stránka: www.impuls-netzwerk.de
	Stratégia pre podniky a podnikanie mladých ľudí vo Walese, Spojené kráľovstvo
	Webová stránka: http://www.projectdynamo.co.uk , www.becauseyoucan.com .
	Cap'Ten: staňte sa kapitánom svojho projektu, Belgicko
	Webová stránka: www.ichec-pme.be
	Emax Nordic – „výcvikový tábor“ pre mladých podnikateľov, Švédsko
	Webová stránka: www.emaxevent.com , www.startcentrum.se
	Biznis týždeň pre deti, Rakúsko
	Webová stránka: www.kinderbusinessweek.at
	Podnikateľské dni: Emprendemos Juntos – My všetci sme podnikatelia, Španielsko
	Webová stránka: www.emprendemosjuntos.es
	Vytváranie podnikateľskej kultúry u žien, Rumunsko
	Webová stránka: www.animmc.ro
Zásada č. 2:	Zabezpečiť, aby čestní podnikatelia, ktorí zbankrotovali, mohli rýchlo dostať druhú šancu.
	Rozvojový program prípravy na riadený nástup novej generácie MSP, Fínsko
	Webová stránka: www.te-keskus.fi , www.yrityssuomi.fi
	Rýchlejší začiatok po bankrote, Dánsko
	Webová stránka: www.naec.dk
	Pomoc samostatne zárobkovo činným osobám a majiteľom firiem v ťažkej situácii, Belgicko
	Webová stránka: www.beci.be
Zásada č. 3:	Vytvárať pravidlá podľa zásady „najskôr myslieť v malom“
	Webová stránka verejných konzultácií „Teeme koos“, Estónsko
	Webová stránka: www.osale.ee , www.riigikantselei.ee , www.valitsus.ee
	Implementácia služieb podpory pre MSP na miestnej úrovni prostredníctvom jednotných kontaktných miest, Slovinsko
	Webová stránka: www.japti.si

	Kontrolný zoznamu predpisov a zákonov, Spojené kráľovstvo
	Webová stránka: www.businesslink.gov.uk
	Výbor Y4, Fínsko
	Webová stránka: www.y4.fi
Zásada č. 4:	Zariadiť, aby orgány verejnej správy reagovali na potreby MSP
	Program elektronickej štátnej správy v belgickej sociálnej sfére určený MSP, Belgicko
	Webová stránka: www.ksz-bess.fgov.be
	Jednotné registračné miesta pre podnikateľov, Česká republika
	Webová stránka: www.mpo.cz
	Jednotné kontaktné miesta pre podnikateľov, Nemecko
	Webová stránka: www.one-stop-shop-trier.de
	Centrum správy mikroobchodu pre podávanie hospodárskych a finančných výkazov, Francúzsko
	Webová stránka: www.artifrance.eu
	Verejný informačný webový portál pre malé podniky, Francúzsko
	Webová stránka: pme.service-public.fr
	CORE – platforma pre on-line registráciu obchodných spoločností, Írsko
	Webová stránka: www.cro.ie
	Projekt „Kick-start“, Malta
	Webová stránka: www.mcmpgov.mt
	On-line okienko pre obchodné spoločnosti, Holandsko
	Webová stránka: www.bedrijvenloket.nl
	KSU – národná sieť služieb pre MSP, Poľsko
	Webová stránka: www.euroinfo.org.pl , www.ksu.parp.gov.pl
	Podniky on-line, Portugalsko
	Webová stránka: www.portaldaempresa.pt
	Jednotné kontaktné miesta pre MSP (VEM), Slovinsko
	Webová stránka: www.japti.si
	Portál ústrednej verejnej správy, Slovensko
	Webová stránka: www.telecom.gov.sk
	Služba „mzdy na webe“ pre malých zamestnávateľov, Fínsko
	Webová stránka: www.palkka.fi
Zásada č. 5:	Prispôbiť nástroje verejnej politiky potrebám MSP: uľahčiť MSP účasť na verejnom obstarávaní a lepšie využívanie možností štátnej pomoci pre MSP
	Portál elektronickeho obstarávania, Luxembursko
	Webová stránka: http://www.marches.public.lu , http://www.mtp.public.lu
Zásada č. 6:	Uľahčiť MSP prístup k financiam a vytvoriť právne a podnikateľské prostredie, ktoré bude podporovať včasné úhrady obchodných transakcií
	Program počiatočného a rizikového kapitálu, Írsko
	Webová stránka: www.enterprise-ireland.com
	Pôžičky pre malé podniky s vrátením úrokov, Cyprus
	Webová stránka: www.bankofcyprus.com
	Fond verejného rizikového kapitálu, Lotyšsko
	Webová stránka: www.lga.lv
	Program mikropôžičiek pre ženy – podnikateľky a majiteľky firiem, Španielsko
	Webová stránka: www.ipyme.org

Zásada č. 7:	Pomôcť MSP lepšie využívať príležitosti, ktoré ponúka jednotný trh
	Portál pre podnikanie a export, Česká republika
	Webová stránka: Businessinfo.cz
	Kompetenčná sieť INTER-NED Holandsko/Severné Porýnie – Vestfálsko, Nemecko
	Webová stránka: www.inter-ned.info
	Zvyšovanie informovanosti verejnosti o normalizácii, Litva
	Webová stránka: www.lsd.lt
	CETMOS – Monitorovacia služba pre obchodné známky v strednej Európe, Rakúsko
	Webová stránka: www.cetmos.eu
Zásada č. 8:	Podporovať zvyšovanie zručností v MSP a všetky formy inovácií
	Národná stratégia elektronického podnikania, Írsko
	Webová stránka: www.entemp.ie
	Manažment inovácií, Maďarsko
	Webová stránka: www.chic.hu
	Národný inovačný fond, Bulharsko
	Webová stránka: www.sme.government.bg
	Iniciatíva helénskych technologických zoskupení, Grécko
	Webová stránka: www.htci.gr
Zásada č. 9:	Umožniť MSP premieňať environmentálne výzvy na príležitosti
	Nový proces jemných povrchových úprav v keramickom priemysle, znižovanie vplyvu na životné prostredie, Taliansko
	Webová stránka: http://www.fondovalle.it
	Ekologická daňová reforma, Estónsko
	Webová stránka: www.fin.ee
	EDM – elektronická správa údajov v environmentálnom manažmente a manažmente odpadu, Rakúsko
	Webová stránka: www.lebensministerium.at
Zásada č. 10:	Povzbudzovať a podporovať MSP tak, aby mohli ťažiť z rastúcich trhov
	Internetový veľtrh, Poľsko
	Webová stránka: www.euroinfo.org.pl
	PIPE – návod na prienik do zahraničia, Španielsko
	Webová stránka: www.portalpipe.com
	Srint – Spájať sa a konkurovať na svetových trhoch, Taliansko
	Webová stránka: www.sprint-er.it